

ละครนอก

เรื่อง

สังข์ทอง ตอน ศิล

Sang Thong

de : The Polo Match

โรงละครศิลปากร

Silpakorn Theatre

แผ่นเสียงเพลงไทย ของ กรมศิลปากร

ชุดที่ ๑ และชุดที่ ๒ ชุดละ ๑๒ แผ่น แต่ละชุดมี ๒๐ กว่าเพลง
ประกอบด้วยเพลงขับร้องและเพลงระบำ ใช้ประกอบพ็อนรำได้

บรรเลงและขับร้อง

โดยศิลปินและวงดุริยางค์ ทั้งไทยและสากล

ของ

กรมศิลปากร

จำหน่ายปลีกแผ่นละ ๒๒ บาท ^{๕ ๕} ซอทองชุด ราคาชุดละ ๒๔๐ บาท

และถ้าท่านเพิ่มเงินอีก ๒๐ บาท

ท่านจะได้ฉบับสมบูรณ์แผ่นเสียงแต่ละชุดเก็บไว้เรียบร้อยสวยงาม

พร้อมทั้งสมุดอธิบายเพลงทั้งภาษาไทยและอังกฤษชุดละ ๑ เล่ม

ติดต่อซื้อได้ที่

กองการสังคีต กรมศิลปากร

และ

บริษัท กมลสุโกศล จำกัด สามยอด พระนคร

GRAMOPHONE RECORDS OF THE FINE ARTS DEPARTMENT

are on sale

at

THE NATIONAL MUSEUM

and

KAMOL SUKOSOL CO., LTD.

857 Mahachai Road, Bangkok, Thailand

Tel. 20270, 23215

Tcs. 300 per one series of 12 records with an album

ละครนอก

เรื่อง

สังข์ทอง ตอน ตีคัล

กรมศิลปากรปรับปรุงใหม่
องค์การวิทยากรนาฏศิลป์

นำออกแสดง

ณ โรงละครศิลปากร

ทุกวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์

วันศุกร์ แสดง ๑ รอบ : เวลา ๒๐ น.

วันเสาร์และอาทิตย์ แสดง ๓ รอบ : เวลา ๑๐ น. ๑๔ น. และ ๒๐ น.

SILPAKORN THEATRE

LAKON NOK

from the story of SANG THONG

Episode : The Polo Match

a new adaptation by the Fine Arts Department

On Fridays, Saturdays and Sundays

One performance on Fridays at 8 p.m.

Three on Saturdays and Sundays at 10 a.m., 2 p.m. and 8 p.m.

Prices of Admission 30, 25, 20, 15 and 8 Baht

ความสำเร็จในการสร้างนาฏกรรม

เรื่อง

สังข์ทอง ตอน ตีกล

ผู้ควบคุมและฝึกหัดนาฏศิลป์

หม่อมแก้ว ดันทวงศ์เด่น

ครูฝึกหัดนาฏศิลป์

ครูตมุด ยมะคุปต์

ครูมดดี คงประภักดิ์ ครูพินดา สิทธิวรรณ ครูจรวาย เหมศรี

และครูเนลย คุชระณัฐ

ปรับดนตรีและฝึกซ้อมคีตศิลป์

มนตรี ตราโมท

ออกแบบและสร้างฉาก

โหมต ว่องสวัสดิ์

กำกับเวที

สุวรรณี ชตานุเคราะห์ และ ดุ้หนัทยา บุญเขต

ละคอนนอก

เรื่อง

สังข์ทอง ตอน ตีคดี

กรมศิลปากรปรับปรุงใหม่

องก์ที่ ๑ ร้อนอาสน์อมรินทร์

ตอน ๑ ล้อมเมืองสามนต์

ฉาก : วิมานดาวดึงส์

ตอน ๒ ทำคดี

ฉาก : วังท้าวสามนต์

องก์ที่ ๒ หกเชยตีคดี

ฉาก : พลับพลาสูงริมสนามชัย

องก์ที่ ๓ มณฑาถึงกระท่อม

ฉาก : กระท่อมปลายนา

องก์ที่ ๔ พระสังข์ตีคดี

ฉาก : แห่งเดียวกับองก์ที่ ๒

“อธิบายนาฏศิลป์ไทย”

พิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ตอย่างดีตลอดเล่ม

จัดพิมพ์ขึ้นไว้ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

มีภาพประกอบเรื่องเกือบ ๒๐๐ ภาพ

พร้อมด้วยภาพสดตั้งงามวิจิตร

อธิบายนาฏศิลป์ไทย

เป็นหนังสือเล่มแรกที่อธิบายถึงชุดการแสดงนาฏศิลป์แบบฉบับของไทย

ดูเพลิน อ่านง่าย ได้ความรู้

เชิญซื้อได้ที่

หน้าโรงละครอนคิลปากร

ละครนอก

เรื่อง

สังข์ทอง ตอน ตีกล

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ กรมศิลปากรได้นำละครนอก เรื่อง สังข์ทอง ตอน เล็กคู่ และหาปลา ออกแสดง ณ โรงละครศิลปากร รวม ๑๒๗ ครั้ง และจัดแสดงรอบพิเศษ โดยศิลปินชั้นครู เก็บเงินรายได้เพื่อบำเพ็ญสาธารณกุศลอุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระองค์ผู้ทรงพระราชนิพนธ์บทละครนอก เรื่อง สังข์ทอง อีก ๒ ครั้ง รวมทั้งสิ้น เป็น ๑๒๙ ครั้ง

เนื้อเรื่องเบื้องต้น

ก่อนเสก

การแสดงในครั้งนั้น ดำเนินเรื่องตั้งแต่ท้าวสามนต์ปรึกษาทกลงกับนางมณฑา มเหสี ให้พระธิดาทั้ง ๓ คนเล็กคู่ครองได้เองตามชอบใจ ทลธิดาผู้พี่แล้วคู่ได้กษัตริย์ทั้งหกองค์ ส่วนนางธิดาองค์เล็กไม่ชอบใจผู้ใด จึงไม่เลือก ท้าวสามนต์เคืองพระทัย รับสั่งให้ไปนำเงาะ (คือพระสังข์) ซึ่งอยู่กับเด็กเลี้ยงจิ้งที่ปลายนา มาให้นางธิดาเล็ก นางธิดามองเห็นเข้าไปถึงรูปทองข้างในของเงาะ ก็นกรัก จึงทั้งพวงมาลัยให้ เป็นกรเลื้อยเงาะเป็นคู่ครอง ท้าวสามนต์ทรงพิโรธ ครั้นจะลงโทษก็เกรงจะเป็นที่ครหาในนา จึงสั่งเสนาให้ไปปลุกกระท่อมไว้ปลายนา และขับไล่นางธิดาออกจากพระราชวังให้ไปอยู่กับเงาะที่กระท่อมนั้น เมื่ออยู่ด้วยกันแต่เพียงสองคน เงาะก็ล่อลวงให้นางธิดาเห็นตัวจริง ว่าที่แท้คือพระสังข์ทอง และอยู่ปลุกหยักทำไว้ร่วมสุขทุกข์กันสองผิวเมีย ต่อมาท้าวสามนต์ลิดกักจัดเงาะ จึงหาอุบายรับสั่งให้ลูกเขยทุกคนไปหาปลาคนละสองตัว ถ้าหาได้ไม่ครบจะต้องถูกลงอาญาถึงแก่ชีวิต พระสังข์มีมนต์ขอมหาจินตก็เรียกปลาไว้มากมาย หากเขยจึงหาปลาไม่ได้ ต้องยอมให้พระสังข์เข็ดปลายมกเพื่อแลกปลาเพียงคนละสองตัว หากเขยเป็นฝ่ายแพ้ ซึ่งสมควรจะต้องถูกลงโทษ แต่ท้าวสามนต์คิดแต่เพียงจะกำจัดเงาะเท่านั้น จึงหาลงโทษหากเขยประการใดไม่ การแสดงตอนนั้นจบลงเพียงนี้

เริ่มแสงทงละคอนนอก

เรื่อง

สังข์ทอง ตอน ตีคล

องกที่ ๑ ร้อนอาสน์อมรินทร์

ตอน ๑ ล้อมเมืองสามนต์

ฉาก : วิมานดาวดึงส์

ขณะที่ท้าวสหัสสนัย (พระอินทร์) เทพเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ ในชั้นดาวดึงส์ ประทับ
อยู่บนบัณฑุกัมปศิลาอาสน์ พรั่งพร้อมด้วยเทพบุตรนางฟ้า กำลังถวายนางรำเรอ
ด้วยระบำรำพอนเป็นทฤศมนำราญอยู่นั้น ก็บังเอิญมีเหตุเป็นทศศักรวิทย์ ทพอาสน์
ที่เคยซ่อนนุ้มนกลับแข่งประคจคิลา ก็ทรงประหลาดพระทัย จึงทอดทิพเนตรตรวจ
เหตุการณ์ในเมืองมนุษย์ ก็ทรงทราบว่านางรจนากำลังทักขร่อนเพราะพระสังข์ไม่ยอม
ถอยรูปเงาะ ก็ทรงมีหทัยหวนไหวด้วยกรุณา จึงมีเทวบัญชาให้มาคดเทพบุตร
จิตเทวดาเป็นกองทัพโดยแปลงกายให้เหมือนอย่างกองทัพมนุษย์ พระมาคได้รับ
เทวบัญชาแล้วก็ออกไปเตรียมจัดทัพตามเทวโองการ ท้าวสหัสสนัยก็เสด็จขึ้นทรง
เวchyนต์ราชรถท่ามกลางกองทัพเทวดา เหาะลงมาล้อมเมืองสามนต์ไว้แต่เวลาดีก่อนรุ่ง
แล้วแต่งทำเลียงไพร่องดำทับ

ตอน ๒ ทำคล

ฉาก : วังท้าวสามนต์

ขณะที่พระอินทร์ยกกองทัพเทวดามาล้อมเมืองสามนต์นั้น ท้าวสามนต์และ
นางมณฑามเหสีกำลังบรรทมหลับสนิท ครั้นได้ยินนางกำนัลกราบทูลว่าข้าศึกมา

ประชิดเมือง ท้าวสามนต์กตกพระทัยกลัวยงนัก ครั้นได้ปรึกษานางมณฑา นางมณฑา
จึงกราบทูลแนะนำให้หูกเขยออกต่อสู้ ท้าวสามนต์ดำริเห็นชอบด้วย ครั้นได้ให้เตรียม
ป้องกันพระนคร ก็พอดีพระวิษณุกรรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นทูตของท้าวด้หัดสนันดำแดง
องค์ให้ปรากฏพร้อมกับนำดำดั้นของท้าวด้หัดสนันทาคัดคิดกับท้าวสามนต์พินินเอบ้าน
เมืองเป็นเดิมพัน และดำทมิบว่าถ้ายังไม่ออกไปต่อสู้ก็จะเผาเมืองเสีย ครั้นแรกท้าวสามนต์
ทรงตกพระทัยกลัวจนจนตาน แต่ด้วยชดชิตยมานะ ก็ฝนพระทัยรับทำพินินและขอผิด
เวลาไปเป็นตอนบ่าย พระวิษณุกรรมก็กลับไป ท้าวสามนต์จึงโปรดให้หาหูกเขยเข้า
มาเฝ้าและเล่าความให้ฟัง หูกเขยเองก็หวาดกลัวเพราะตนเองต่อสู้ไม่เป็น แต่จำใจ
สู้รบอาสา

องค์ที่ ๒ หูกเขยตีคดี

ฉาก : พลับพลาสูงริมสนามชัย

พระอินทร์ประทับอยู่บนพลับพลา ริมสนามชัย พร้อมด้วยเทวดาแปลง
ประชาชนหญิงชายก็พากันมาดูคดีพินินเอบ้านเมือง ครั้นได้เวลา ท้าวสามนต์
และนางมณฑาพร้อมด้วยหูกนางก็เสด็จมาถึง ตรงชนประทับบนพลับพลาสูง หูกเขย
ขึ้นมาออกมายืนมาอยู่กลางสนาม ด้วยความหวาดกลัว เพราะตนไม่เคยในการต่อสู้
พระอินทร์ทอดพระเนตรเห็นดังนั้น ก็ได้สั่งจากพลับพลาทรงม้า แล้วยั่วแ้วแ้ว
อำนาคูให้หูกเขยหวาดกลัวยงชน พร้อมทั้งล้อเลียนเรื่องจุมูกแหว่งและเตาะคดีไปให้
หูกเขย หูกเขยช่วยกันรบ ก็รบไม่ได้ เลยพละตตกจากหลังม้า ร้องขอยอมแพ้ต่อ
พระอินทร์

พระอินทร์ก็ให้โอกาสท้าวสามนต์หาคนเดิมมาต่อสู้แก้ตัวใหม่ และแนะนำ
ให้ไปพาเขยเล็กออกมาต่อสู้ นางมณฑาก็ทูลสั่งนับสนุน ท้าวสามนต์กลัวจะถูกريب

บ้านเมือง ก็ทรงกันแสงไม่เป็นส่มประดี ต่อนางมณฑาเคื่อนลัด จึงรู้ดีกพระองค์
รับคำพระอินทร์จะส่งเงาะผู้เป็นเขยเจ็กออกมาตักคดแกกวด แล้วชวนนางมณฑาเล็ดจ
กลับเข้าเมือง

องค์ที่ ๓ มณฑาลงกระท่อม

ฉาก : กระท่อมปลายนา

นางมณฑาเล็ดจมากระท่อมปลายนา แล้วความให้นางรจนาและเจ้าเงาะฟัง
ถึงเรื่องข้าศึกยกมาล้อมเมืองท่าพนนคคดเอาบ้านเมือง หกเขยออกไปตักคดแพกตบมา
และขอให้นางรจนารช่วยอ้อนวอนเจ้าเงาะให้ไปตักคดช่วยกู้เมืองไว้ นางรจนาสั่งตำ
มารดาอ้อนวอนล้ามให้ช่วยเหลือ ครึ่งแรกเจ้าเงาะแสร้งทำเป็นไม่รู้เรื่องรูราว เพราะ
ยังคิดแค้นพ่อตาและแม่ยายอยู่ ใครจะทรมานเสียก่อน ครั้นนางมณฑาเฝ้าอ้อน
วอนเจ้าเงาะก็พูดจาตดพ้อต่อว่า นางมณฑาเห็นเงาะพูดได้ กัดใจนัก นางรจนาก็ช่วยมารดา
อ้อนวอนด้วย ทั้งบอกว่าถ้าไม่ช่วย นางจะฆ่าตัวตายเสีย เจ้าเงาะเห็นนางเศร้าโศก
นัก ก็รู้สึกสงสาร จึงรับอาสา แต่ขอเครื่องแต่งตัวอย่างกษัตริย์ นางมณฑาตั้ง
ให้จัดมาให้ เจ้าเงาะคิดว่าไม่งาม จนถึงท้าวสามนต์ต้องเสด็จนำเครื่องทรงมาเอง แต่
เจ้าเงาะก็ไม่ยอมแต่งอีก ก็พ้อดพระวิษณุกรรมนำเครื่องทรงของพระอินทร์มาให้
เจ้าเงาะจึงถอดรูปออกเป็นพระดังซของแดงทรงเครื่องของพระอินทร์ นางมณฑาและ
ท้าวสามนต์เห็นเจ้าเงาะถอดรูปกลายเป็นพระดังซ ก็คนเตนยนคยงนัก ต่างเฝ้าเซยชม
และไต่ถามถึงพงศ์เผ่าเหล่ากอ พระดังซก็พูดว่าเป็นโอรสท้าวยศวิมล แล้วเล่าเรื่อง
ตั้งแต่ตนให้สองกษัตริย์ทรงทราบ ทั้งท้าวสามนต์และนางมณฑาเมื่อทรงทราบว่า
พระดังซเป็นโอรสกษัตริย์กับกโศมนคยงนัก ครั้นชวนพระดังซและนางรจนาลับเข้าวัง

จาก : แต่งเดี่ยวกับองกต ๒

พระดังซดลงมาทรงม้า เขาเดาจะคิดได้กับพระอินทร์ด้วยท่าทางองอาจเป็นดั่งว่า
พระอินทร์ประสงค์จะให้ท้าวสามนต์เห็นฤทธิ์ของพระดังซ จึงเหาะชนจากท้องด้นาม
พระดังซก็เหาะตามไปอย่างกระชั้นชิด พระอินทร์แสร้งทำเป็นยอมแพ้และบอกแก่
ท้าวสามนต์ว่า เขยเด็กคนนมบุญญาริการ ต้มควรจะได้ครอบบ้านครองเมือง แล้ว
ก็เหาะกลับไปวิมานดาวดึงส์

- ឡ -

ผู้เสกละครนอก เรื่อง สังข์ทอง ตอน ทศกัณฐ์

ฝ่ายสวรรค์

นามในเรื่อง

ชื่อผู้แต่ง

ชุด ๑

ท้าวสหสมันต์ (พระอินทร์)
พระวิฆณุกรรม
พระมาตลี
เทวดา
เทวดา
เทวดา
เทวดา
เทวดา
เทวดา
นางฟ้า
นางฟ้า

ราเพยพันธุ์ ศิริวงศ์ ณ อยุธยา
ช่อทิพย์ เกตุสุวรรณ
จวบจันทร์ ไกรฤกษ์
สุพัชร วิจิตรรัตนะ
อุษา หรั่งรวมมิตร
ณัฐ สัทธาพนธ์
วนิดา ไซติโสภณ
เจริญ เวชเกษม
ยอดแสง ภักดีเทวา
สุชาดา สันทัดไชโย
นันทนา นาควัชร

ชุด ๒

ศิริมา จุลคุลย์
ศรีสุข มีศรีรอด
สมทรง อักษรทอง
เบญจมาศ สุนศรี
มุกดา สโนว์
ลาวลีย์ ว่องสวัสดิ์
สุทินนา พระปัญญา
บุญชัย เฉลยทอง
เอนก คราประยูร
เอี่ยมพร ประพิตรภา
มาลัย นามวิเศษ

ระบำดาวดึงส์

เทวดา
เทวดา
เทวดา
เทวดา
เทวดา
เทวดา
นางฟ้า
นางฟ้า
นางฟ้า
นางฟ้า
นางฟ้า
นางฟ้า
นางฟ้า

นฤมัย สิงห์เสนห์
อิงอร สิงห์เสนห์
นภาพร สุนันทชัยกุล
วาสนา ใหญ่อรุณ
กรรณิการ์ บินโมรา
นันทพร แก้วฤทัย
พยงค์ เฉลยทอง
สงวนศรี พรหมภักดี
สมจินต์ วงศ์ช่วงหล่อ
สุรีย์ นวิมลตระกูล
สุภาพ คงเพชรศิษฐ์
นพรัตน์ ไชยวสุ

อิสระ เรืองสกุล
สมล ไชยวสุ
นัยนา จุลินทร
อิงอร สาครานนท์
ลัดดาวัลย์ พุ่มทอง
วรรณศรี กาญจนสุด
จันทนา ตีประวดี
นงเยาว์ ภักดีมิ่งศักดิ์
วรรณทนา วิไลจิต
นที ศะสิณวิช
กรรจาฤก คลังโกคา
อรวรรณ บุนนาค

ฝ่ายเมืองสามนต

นามในเรื่อง

ชื่อผู้แต่ง

ชุด ๑

ชุด ๒

ท้าวสามนต
นางมณฑา
นางรจนา
เจ้าเงาะ
สังข์ทอง
हनนาง
हनนาง
हनนาง
हनนาง
हनนาง
हनนาง
हनนาง
हनนาง
हनนาง
นางกำนัล
นางกำนัล
เสนา
เสนา
เสนา
เสนา
เสนาตลก
เสนาตลก
นางตลก
นางตลก

วิมาลา ทองอุดม
รจนา พวงประยงค์
นพรัตน์ ไชยวสุ
สุรีย์ ทิมเกิด
เวณิกา บุนนาค
พยงค์ เกลยทอง
สงวนศรี พรหมภักดี
สมจินต์ วงศ์ช่างหล่อ
สุรีย์ นวิวัฒนตระกูล
สุภาพ คงเพชรดิษฐ์
นรา กฤษณะเศรษฐี
นฤมัย สิงห์เสนห์
อิงอร สิงห์เสนห์
นภาพร สุนันทชัยกุล
วาสนา ใหญ่อรณ
กรรมิการ์ บันโมรา
นันทพร แก้วอุทัย
สุชาดา สันตติไชโย
นันทนา นาควัชร
ประไพศรี เกตุพิชัย
จริยา บุรณเทพ
เสาวนีย์ อัมมจิต
คุณัญญา ขวนจิต
เจริญ เวชเกษม
ขอแสง ภักดีเทวา
จำนง พรพิสุทธ์
แสง อัญญะวัชร

พรพรรณ วัฒนายน
เอนดู วาสนา
แอ้ว ปานลำลี
ราณี ชัยสงคราม
นุชนารถ ใหญ่อรณ
จันทนา ดีประวัต
นงเยาว์ ภักดีมิ่ง
วรรณทนา วิไลจิต
นที สะศิริวิษ
กรรจาฤก คลังโกคา
อรพรรณ บุนนาค
อิสระ เรียงสกุล
สมล ไชยวสุ
นัยนา จุลินทร
อิงอร สาครานนท์
ลัดดาวัลย์ พุ่มทอง
วรรณศรี กาญจนสุด
เอี่ยมพร ประพิตรภา
มาลัย นามวิเศษ
ลักขณา สิริแพทย
ปรีชาเพ็ญ ลัดดาภม
สอาด เมืองชลยศศักดิ์
สุวรรณา โตประพัฒน์
บุญชัย เกลยทอง
เอนก คราประยูร
ทองเริ่ม มงคลนัย
วงศ์ ล้อมแก้ว

ชุด ๑

พลเมืองชาย
พลเมืองชาย
พลเมืองชาย
พลเมืองชาย
พลเมืองเด็กชาย
พลเมืองหญิง
พลเมืองหญิง
พลเมืองหญิง
พลเมืองหญิง
พลเมืองหญิง
พลเมืองเด็กหญิง
ม้า
ม้า
ช้าง

หม้อย ธารีเรีย
ทรวง ปรางค์โพธิ์อ่อน
วรารณ เวชประสิทธิ์
ประสิทธิ์ บันแก้ว
หิรัญ ชะเอม
นิภา สุทนต์
จำลอง ภูแพ
กรณา คฤหเดช
ปราณี คฤหเดช
จำนง พรพิศุทธิ์
แสวง อัญญะวัชร
จิน แซ่ลิ่ม
กรณา คฤหเดช
ปราณี คฤหเดช
ประสิทธิ์ บันแก้ว

ชุด ๒

ช่วย สุดแสง
ประพันธ์ ลมลงศ
สำเนียง เกลียงกล่อมสุข
เทวมิตร นวราช
จุมพจน์ ทับผล
สาคร น่วมสวัสดิ์
แจ่มลัทธิพงษ์ ที่ประวิภาค
มณฑนา ชุวานนท์
สุมาลี จะเกรง
ทองเริ่ม มงคลนัญ
วงศ์ ล้อมแก้ว
จินดารัตน์ วิริยะวงศ์
มณฑนา ชุวานนท์
สุมาลี จะเกรง
เทวมิตร นวราช

ร่ำวง – RAMWONG

ร่ำวงเป็นศิลปะอย่างหนึ่งของไทย ที่ได้รับความนิยมแพร่หลายไปจนในต่างประเทศ

แต่จะร่ำได้ก็ต้องรู้ที่ท่าร่ำและบทร่ำ

กรมศิลปากรได้รวบรวมบทร่ำเพลงร่ำวง

จัดพิมพ์ขึ้นไว้ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ พร้อมด้วยโน้ตทำนองเพลงและภาพท่าร่ำ

จำหน่ายราคาเล่มละ ๒๐ บาท

ผู้บรรเลงและขับร้อง ประกอบการแสดงละครนอก

เรื่อง สังข์ทอง ตอน ตีคัล

ผู้บรรเลง

วงฆาราชการ

วง ๑

๑. หัวหน้าวง
๒. ซอด้
๓. ระนาดเอก
๔. ระนาดทุ้ม
๕. มโหรีใหญ่
๖. มโหรีเล็ก
๗. ทุ้มเหล็ก
๘. ตะโพน
๙. กลอง
๑๐. ซออี
๑๑. ฉิ่ง
๑๒. โหม่ง

โศติ ดุริยประณีต
เทียบ คงลาบทอง
เผือก นักระนาด
พรัง กาญจนผลิน
จิรัส อารณงค์
บัณฑิต หนูพิสมัย
ยึด คณิศมนันตรี
ถิร ปิเพระ
ประเสริฐ ภัทรนาวิก
หลวงไพเราะเสียงซอ
นางสนทบรรเลงการ
มานิต ม่วงบุญ

วง ๒

โศติ ดุริยประณีต
แก้ว โคมลาวาทิน
พรัง คนตรีศ
เจิม เรือนนาค
สอน วงมโหรี
ขวัญชัย ศิลปบรรเลง
เลิศ จันทรมาน
มิ ทรัพย์เย็น
ศักดิ์ คำศิริ
หลวงไพเราะเสียงซอ
นางสนทบรรเลงการ
จิตร เพิ่มกุศล

นักร้องชาย

ประเวช กุมท
เสรี หวังในธรรม
สมถ คำศิริ

ประเวช กุมท
เสรี หวังในธรรม
โกวิท เจริญพร

นักร้องหญิง

แจ่มซ้อย ดุริยพันธ์
สุดา เขียวจิตร
อญา สุกันธมาลัย
ศรีนาฏ เสริมศิริ
ศรีนวล เขียวจิตร

แจ่มซ้อย ดุริยพันธ์
สุดา เขียวจิตร
อญา สุกันธมาลัย
ศรีนาฏ เสริมศิริ
แดงต้อย ทองแท้

ผู้ประเลง
วงนักเรียน

วง ๓

๑. หัวหน้าวง
 ๒. ซอด้
 ๓. ระนาดเอก
 ๔. ระนาดทุ้ม
 ๕. ม้องใหญ่
 ๖. ม้องเล็ก
 ๗. ทุ้มเหล็ก
 ๘. ตะโพน
 ๙. กลอง
 ๑๐. ซออู้
 ๑๑. ฉิ่ง
 ๑๒. โหม่ง
- ประสิทธิ์ ถาวร
บาง หลวงสุนทร
รัศมี คงลายทอง
สงบศึก ชรรณวิหาร
สิริชัยชาญ พักจำรูญ
ทองคำ แสงทับทิม
สมาน น้อยนิคย์
ชงยศ วรรณมาศ
จรัส ตันมีสุข
หลวงไพเราะเสียงขอ
สุพล หนูจ้อย
ชงยุทธ ปลื้มปรีชา

วง ๔

- ประสิทธิ์ ถาวร
ทวี คงลายทอง
สังเวียร ทองคำ
โกมล โกสินานนท์
วิชา พ่วงแปล
นิกร จันทสร
บุญช่วย ไสวัตร
ปฐมรัตน์ ถิ่นธรรณี
บาง หลวงสุนทร
หลวงไพเราะเสียงขอ
เสถียร ทรัพย์เย็น
ไพฑูรย์ เจษฎาเจริญ

นักร้องชาย

- ประเวช กุมท
เสรี หวังในธรรม
สมถ จำศิริ
- ประเวช กุมท
เสรี หวังในธรรม
โกวิท เจริญพร

นักร้องหญิง

- ห้วม ประสิทธิกุล (ครูผู้ควบคุม) ห้วม ประสิทธิกุล (ครูผู้ควบคุม)
ทัศนีย์ ชุนทอง ทัศนีย์ ชุนทอง
วัฒนา แดงสวัสดิ์ วัฒนา แดงสวัสดิ์
สุพัชรินทร์ วิจิตรรัตน์ะ สุพัชรินทร์ วิจิตรรัตน์ะ
พริ้นท์ พร้อมสมบัติ พริ้นท์ พร้อมสมบัติ

LAKON NOK

from the story of

SANG THONG

EPISODE: THE POLO MATCH

a new adaptation by the Fine Arts Department

ACT I INDRA'S THRONE BECOMING PORTENTOUSLY HARD.

PART 1. SIEGE OF THE CITY OF SAMONT.

SCENE: TRAITRIMSHA HEAVEN.

PART 2. CHALLENGE TO A POLO MATCH.

SCENE: ROYAL PALACE OF SAMONT.

ACT II THE SIX ELDER ROYAL SONS-IN-LAW PLAYING POLO.

SCENE: ROYAL PAVILION BESIDE THE CITY GREEN.

ACT III QUEEN MONTHA VISITING YOUNGEST DAUGHTER'S HUT.

SCENE: HUT AT THE FAR END OF THE FARM.

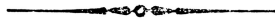
ACT IV PHRA SANG MEETING INDRA AT POLO.

SCENE: SAME AS IN ACT II.

First performance at Silpakorn Theatre, on Friday, 4th March, 1960.

DANCE DRAMA OF SANG THONG

Episode : The Polo Match

Choreographer

Mom Phaew Sritwongsseni

Teachers of Dancing

Khru Lamul Yamagupta, Khru Malli Gongpraphat
Khru Phanida Sitthivan, Khru Charuay Hemsri and
Khru Chaloeysukhavani

Director of Music

Montri Tramote

Décor and Scenes by

Mode Vongsavat

Stage Managers

Suvanni Jalanugroh & Sunantha Bunyaket

FOREWORD

In 1954 the Fine Arts Department put on the stage the story of Sang Thong in the episode of "the Marriage of the King's Daughters and the Supply of Fish", which ran through 127 performances at the Silpakorn Theatre. Two special performances by master-artists were also staged, the proceeds from which were used in public charity funds in memory of King Rama II who wrote the play "Sang Thong".

Synopsis of the previous Episode

"The Marriage of the King's Daughters and the Supply of Fish"

(staged in 1954)

King Samont and Queen Montha who had seven unmarried daughters granted the royal princesses permission to choose their own consorts from a gathering of royal suitors from neighboring cities. All the princesses, except Rochana, the youngest daughter, obediently made their choice. The King, out of spite, had Chao Ngo, the idiotic negrito, brought before Rochana for selection. But by divine intervention Rochana saw through the outer disguise and fell in love with the Golden Prince within the ugly shell. So she threw him her flower-garland, which signified her choice of Chao Ngo as her future husband. The wrathful King could do nothing but to banish this apparently ill-matched couple to the far end of the royal farmland where a hut was to be built for them. In the privacy of their hut the Golden Prince of the Conch discarded his magic shell of disguise and made love to his mate. The couple raised vegetables on their kitchen garden and lived happily together. But the King did not forgive his youngest daughter who had caused him so much loss of face. After a time he hit upon a scheme to separate this couple. He ordered all the seven royal sons-in-law to go out one day on a fishing expedition and to bring him each a catch of at least one hundred fish. The one who failed was to forfeit his life. However, only Phra Sang got hold of all the fish available and doled out two to each of the elder sons-in-law in exchange for the tip of the latter's nose which he cut out. This was because Phra Sang was in possession of the magic formula known as the Great Gem, by virtue of which he could summon all fish from the water. The sons-in-law with two fish each escaped the death penalty because the King had in mind only Chao Ngo's life.

THE PRESENT PERFORMANCE OF

SANG THONG

Episode : The Polo* Match

ACT I INDRA'S THRONE BECOMING PROTENTOUSLY HARD

Part 1. Siege of the City of Samont

Scene : Traitrimsha Heaven

While the thousand-eyed god Indra is enjoying himself watching a troupe of dancing celestial youths and maidens, his super-soft yellow wool-lined dais or throne becomes suddenly stone hard. This portends some impending calamity on earth and Indra hastens to cast his all-seeing eyes on the abode of men. He is then moved to pity by the unhappy plight of Rochana whose husband, Phra Sang, refuses to take off his ugly disguise and show his true self to the public as the Golden Prince. So Indra orders the god Matali to mobilise a celestial army disguised as human troops. Before the dawn of the following day Indra, in his chariot "Vejayantra" and surrounded by the disguised army, descends on earth and lays siege on the City of Samont. The troops let off terrific cheers and war cries.

Part 2. The Challenge to a Polo Match

Scene : Royal Palace of Samont

When the city is being besieged King Samont and Queen Montha are still fast asleep in their bed. When informed of the siege the King gets badly frightened and turns to his wife for advice. The latter tells him to order the six elder sons-in-law to go out and meet the invaders in battle.

The King readily agrees and while he is ordering the defense arrangements of the city, the god Vishnukarm (in human disguise) arrives at the palace with a message from the commander-in-chief of the invading army. The message is a challenge to a polo match, with the city of Samont as the stake. Failure to answer the challenge will meet with this reprisal: the whole city to be burnt down by the invaders. Though driven to near hysterics by fright, the King proudly accepts the challenge but postpones the match till late in the afternoon. The messenger bids farewell. Then the King has the six sons-in-laws summoned

* known in Thai as "Khli", this game is believed to be the prototype of modern polo.

before him. He tells them of the gravity of the situation and asks them to take up the challenge. The six princes reluctantly volunteer their service because they cannot play this game properly.

ACT II SIX ROYAL SONS-IN-LAW TRYING TO PLAY POLO

Scene: Royal Pavilion beside the City Green

Indra, with his retinue of disguised devas, is already seated in the pavilion beside the Polo field. Citizens have gathered around the field to watch the match that would decide their fate. Then King Samont and Queen Montha arrive at the Pavilion followed by their six elder daughters. The six elder sons-in-law ride their horses to the centre of the field, with fear in their hearts because they have never played polo before. Indra descends from the Pavilion, mounts his horse and rides into the field. The god frightens his opponents with a show of his prowess and makes scathing remarks concerning their tipless noses. Then Indra hits the polo ball with his stick. The six sons-in-law try to catch it with their sticks. But they fail to do so every time and finally all the six fall from their horses to the ground. To Indra the six princes admit abject defeat.

But Indra gives King Samont another chance to send another contestant to this match. The god even suggests that the King sends in his youngest son-in-law. Queen Montha readily seconds this suggestion. The King, anticipating the loss of his throne and city to the disguised god, starts to weep but composes himself with the help of Montha's coercion and agrees to send Chao Ngo to meet Indra the following day. Then the royal couple retire into the the City.

ACT III QUEEN MONTHA VISITING YOUNGEST DAUGHTER

Scene: Hut at the far end of the farm

Queen Montha comes to Rochana's hut and recounts to the couple the preceding events in detail. She points out the gravity of the situation and asks Chao Ngo to save the beleaguered city. Rochana also joins her mother in entreating her husband. At first Chao Ngo plays deaf and stupid because he still smarts from the heart wounds inflicted by his parents-in-law. Resenting the Queen's demands, he makes some bitter references to the unjust treatment he has received from the royal couple.

The Queen is very pleased to know that Chao Ngo can speak like other people. Rochana further begs her husband to save the city and adds that she is going to take her own life in case he refuses. Deeply moved by his wife's tears

Chao Ngo agrees to meet the invader if he be given a royal dress suitable for the occasion. Queen Montha orders a royal suit for him, but Chao Ngo refuses to take it because it is not fine enough. Finally King Samont himself comes to the hut with a very fine suit. Again Chao Ngo refuses. Fortunately god Vishnukarm appears at the hut with Indra's dress into which Chao Ngo changes after discarding his negrito disguise. The King and Queen are overjoyed to see the real form of their son-in-law: a beautiful Prince whose skin is of the color of gold. They seem to be tireless in extolling his beautiful and dignified appearance and inquiring about his origin and earlier life. Phra Sang tells them everything they want to know. Then the King and Queen take their leave and retire to the royal palace.

ACT IV PHRA SANG MEETING INDRA AT POLO

Scene: Same as in Act II

Rumor has been circulated among the citizens of Samont that Chao Ngo has discarded his ugly disguise and is now Phra Sang (i.e. Golden Prince of the Conch). Everyone is eager to catch a glimpse of his golden beauty and witness his cleverness at polo as well. Indra is already in his seat at the pavilion amidst his celestial retinue. Punctually King Samont and Queen Montha arrive at the pavilion with all their daughters and sons-in-law. Indra is very pleased. He descends from the pavilion, mounts his horse and shouts his challenge to the King. Having seen the defeat of the elder six sons-in-law King Samont is not quite sure of Phra Sang's victory. He repeatedly asks Phra Sang to be careful and then prays for divine help.

Phra Sang mounts his steed and rides into the game with royal dignity and prowess. To show the King his son's-in-law magic powers, Indra rides his horse into the sky. Phra Sang follows the god closely on his steed. Then Indra feigns defeat and lets the King know that Phra Sang is heaven's choice as the next King of Samont. Then he rides his mount skyward towards his abode of Traitrimsha heaven.

The King and Queen are very pleased with Phra Sang's victory. They vie with each other in showering on him manifestations of their love and pride in him. The King then orders his chief councillor to make arrangements for the coronation of Phra Sang and Princess Rochana as the King and Queen of Samont on the following day. Then the royal couple retire into the city.

Photographing in the Theatre is forbidden.

หนังสือคู่มือนักท่องเที่ยว

๑. นำเที่ยวพินายและโบราณสถาน ในจังหวัดนครราชสีมา
นายมานิต วลัทธิโกดม เรียบเรียง
ราคาเล่มละ ๑๐ บาท
๒. นำเที่ยวจังหวัดสุโขทัย
นายตรี อมาตย์กุล เรียบเรียง
ราคาเล่มละ ๑๐ บาท
๓. อนุสาวรีย์พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงเทพฯ ๑
ฉบับภาษาไทย ราคา ๑ บาท
ฉบับภาษาอังกฤษ ราคา ๒ บาท
๔. อนุสาวรีย์พระนารายณ์ราชนิเวศน์ จังหวัดลพบุรี
ฉบับภาษาไทย ราคา ๑ บาท
ฉบับภาษาอังกฤษ ราคา ๒ บาท
๕. ปราสาทหินวัดพนมวัน จังหวัดนครราชสีมา
นายมานิต วลัทธิโกดม เรียบเรียง
ราคาเล่มละ ๓ บาท
๖. Guide to Ayudhya and Bang Pa-In
ราคาเล่มละ ๑๕ บาท
๗. Prasat Phra Viharn
by M.C. Subhadradis Diskul
ราคาเล่มละ ๕ บาท
๘. ปราสาทพระวิหารในแง่ศิลป
A Visit to Khao Phra Viharn
by Professor Silpa Bhirasri
ราคาเล่มละ ๕ บาท
๙. อนุสาวรีย์ปราสาทหินเขาพระวิหาร
นายมานิต วลัทธิโกดม เรียบเรียง
ราคาเล่มละ ๑๐ บาท

มีจำหน่ายที่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ทุกแห่ง

หนังสือความรู้ทางนาฏศิลป์ และ คุริยางคศิลป์

๑. บทละครนอก เรื่อง สังข์ทอง ตอน ตัด	เล่มละ ๔.๐๐ บาท
๒. บทละครเรื่องต่าง ๆ (บางเรื่องหมด)	เล่มละ ๕.๐๐ บาท
๓. บทโขนชุดต่าง ๆ	เล่มละ ๕.๐๐ บาท
๔. คู่มือ โขน ละครเรื่องต่าง ๆ (บางเรื่องหมด)	เล่มละ ๓.๐๐ บาท
๕. โขนสำหรับประชาชน	เล่มละ ๕.๐๐ บาท
๖. เครื่องแต่งตัวโขนละคร	เล่มละ ๕.๐๐ บาท
๗. โขนภาคต้น ว่าด้วยตำนานและทฤษฎี	เล่มละ ๓๐.๐๐ บาท
๘. โขน (ว่าด้วยตำนานและการปฏิบัติครบถ้วน)	เล่มละ ๓๐.๐๐ บาท
๙. คำราเหวี่ยง โขน ละคร	เล่มละ ๓๐.๐๐ บาท
๑๐. ศิลปินแห่งชาติไทย	เล่มละ ๓๐.๐๐ บาท
๑๑. ดัชนีและลักษณะหัวโขน	เล่มละ ๑๕.๐๐ บาท
๑๒. งานดัดดัดศิลป์	เล่มละ ๒๐.๐๐ บาท
๑๓. การละเล่นของไทย	เล่มละ ๒๐.๐๐ บาท
๑๔. อุปกรณารามเกียรติ์	เล่มละ ๒๐.๐๐ บาท
๑๕. เครื่องดนตรีไทย	เล่มละ ๒๐.๐๐ บาท
๑๖. ดนตรีสำหรับประชาชน (ฉบับรวมเย็บเล่ม เล่ม ๒)	เล่มละ ๓๐.๐๐ บาท
๑๗. อธิบายนาฏศิลป์ไทย (มีภาพมาก)	เล่มละ ๔๐.๐๐ บาท
๑๘. { ภาพลายเส้นท่ารำแม่บท Pictorial Figures depicting Basic Postures of Thai Dancing	เล่มละ ๕.๐๐ บาท
๑๙. The Khon (Masked Play)	เล่มละ ๓๐.๐๐ บาท
๒๐. The Preliminary Course of Training in Thai Theatrical Art	เล่มละ ๑๕.๐๐ บาท
๒๑. รำวง - Ramwong Songs	เล่มละ ๒๐.๐๐ บาท
๒๒. Classical Siamese Theatre	เล่มละ ๓๐๐.๐๐ บาท

เชิญเรียกซื้อได้จากเจ้าหน้าที่ ณ โรงละครศิลปากร